

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1918

Andra kammaren.

Nr 1.

I enlighet med § 49 regeringsformen och § 2 riksdagsordningen sammanträdde andra kammaren till lagtima möte här i huvudstaden i den uti riksdagens hus för kammaren anordnade samlingssalen

tisdagen den 15 januari,

kl. 11 f. m.

§ 1.

Sammanträdet öppnades av representanten för Malmöhus läns södra valkrets herr *Andersson* i Skivarp såsom den av de vid sammanträdet närvarande ledamöter, vilken de flesta riksdagar bevisat, med följande ord:

Mina herrar! Till följd av vår aktade ålderspresidents sjuklighet tillkommer det mig enligt riksdagsordningens föreskrift att öppna detta första sammanträde och jag ber nu att få hälsa Eder alla samt och synnerligen välkomna till Edert krävande och ansträngande arbete inom riksdagen.

Det är nog en mer än vanligt bekymmersam och för hela vårt folk besvärlig tid, den som nu råder och den som nu stundar, och jag är viss om att det otvivelaktigt finnes på många ställen i vårt land verklig nöd och mycket elände och många besvärligheter. Men jag är också viss om att andra kammaren skall, i den mån på den ankommer, söka hjälpa och stödja över de värsta besvärligheterna. Jag tror och hoppas också, att vi alla äro ense i den önskan, att det icke må dröja alltför länge, innan vårt land återigen kommer in i lyckliga, fredliga och normala förhållanden.

Men dessa förhoppningar och med ett »Gud bevare Konung och fädernesland» förklarar jag härmed andra kammarens förhandlingar öppnade.

§ 2.

Herr ordföranden tillkännagav, att han anmodat undertecknade att föra protokollet, till dess sekreterare hunnit utses, ävensom att kanslibiträden och vaktbetjäning blivit till erforderligt antal av honom för tillfället antagna; och blevo på framställd proposition dessa åtgärder av kammaren godkända.

§ 3.

Upplästes följande till kammaren ankomna protokoll angående den i § 32 riksdagsordningen föreskrivna fullmaktsgranskningen:

*Protokoll, hållets inför statsrådet och chefen
för justitiedepartementet den 12 januari 1918.*

I anledning av stadgandet i § 32 riksdagsordningen hade statsrådet och chefen för justitiedepartementet anmodat tre bland de av riksdagen valda fullmäktige i riksbanken och tre bland fullmäktige i riksgäldskontoret att närvara vid den granskning av riksdagsmannafullmakter, som skulle inför departementschefen verkställas innan årets lagtima riksdag sammanträdde; och infunno sig nu av fullmäktige i riksbanken herrar bankokommissarien R. E. Norberg, direktören Sven Palme och bankdirektören R. Lindgren samt av fullmäktige i riksgäldskontoret herrar professorn G. Kobb, bankdirektören H. S. Tamm och förlikningsmannen S. H. Kvarnzelius.

Till justitiedepartementet hade insänts dels fullmakter för riksdagens andra kammars vid de allmänna valen under september månad 1917 utsedda 230 ledamöter dels ock, sedan redaktören Carl Emil Svensson i Eskilstuna och lantbrukaren Jöns Pålsson i Anderslöv, vilka blivit utsedda till ledamöter av andra kammaren, den förre för Södermanlands läns norra valkrets och den senare för Malmöhus läns södra valkrets, avgått och i följd härav nya röstsammanräkningar företagits, fullmakter för de därvid utsedde riksdagsmännen.

Desutom hade, sedan Kungl. Maj:t genom särskilda utslag upphävt valförrättningarna inom Stockholms läns norra och södra valkretsar, Kristianstads läns nordvästra valkrets, Hallands län, Jämtlands läns norra valkrets och Norrbottens läns norra valkrets samt förordnat om nya val inom dessa valkretsar ävensom genom särskilda utslag förordnat om nya röstsammanräkningar inom Värmlands läns östra valkrets och Örebro läns södra valkrets, nya fullmakter för riksdagsmän för sist nämnda åtta valkretsar insänts.

Med anledning härav undantogs de från samma valkretsar först insända fullmakter från granskning.

Granskning företogs nu av de övriga fullmakterna. Det anmärktes härvid såsom avvikelser från de i § 66 och 68 i lagen om val till riksdagen föreskrivna formulär, att, i några fullmakter tiden för vilken valet gällde icke angivits i full överensstämmelse med formuläret, att en del fullmakter försetts med överskriften »Fullmakt» samt att å en fullmakt utsatts: »Detta län till bevis och efterrättelse» i stället för »Detta län till bevis och fullmakt».

Då emellertid dessa avvikelser från formulären icke syntes vara av beskaffenhet att meningen förändrades eller ottydlighet föranledes, ansåges desamma ej böra utgöra hinder mot fullmakternas godkännande.

I övrigt blevo de granskade fullmakterna lämnade utan anmärkning.

Protokoll över granskningen jämte förteckning å andra kammarens ledamöter enligt de granskade fullmakterna skulle tillika med dessa överlämnas till kammaren.

I ämbetet:
G. Grefberg.

Den i protokollet omförmälda förteckningen var av följande lydelse:

Förteckning å de ledamöter av riksdagens andra kammare, för vilka fullmakter granskats inför chefen för justitiedepartementet den 12 januari 1918.

Stockholms stads första valkrets.

1. Redaktören Karl Hjalmar Branting.
2. Landsorganisationens ordförande August Herman Lindqvist.
3. Konteramiralen Salomon Arvid Achates Lindman.
4. Ledamoten av försäkringsrådet Knut Abel Tengdahl.
5. Kassören Emil Oskar Hagman.
6. Professorn Knut Erik Ossian Kjellberg.
7. Partisekreteraren Fritz Gustav Möller.
8. Direktören för Sveriges allmänna Exportförening Oscar Erik Nylander.

Stockholms stads andra valkrets.

9. Statsrådet och chefen för sjöförsvarsdepartementet friherre Erik Kule Palmstierna.
10. Riksgäldsfullmäktigen, filosofie doktorn Karl Emil Hildebrand.
11. Redaktören Per Albin Hansson.
12. Kaptenen i väg- och vattenbyggnadskåren Sven Edvard Julius Lübeck.
13. Statsrådet och chefen för justitiedepartementet Jonas Eliel Löfgren.
14. Förste kontorsbiträdet vid statens järnvägar Ernst Gustaf Eugen Eriksson.
15. Översten Knut Erik Wilhelm Söderhielm.
16. Förrådsmästaren Ernst Valfrid Andersson.

Stockholms läns Södra valkrets.

17. Muraren Gustaf Vilhelm Källman i Sundbyberg.
18. Snickaren Carl Walter Martin Andersson i Saltsjö-Duvnäs.
19. Lantbrukaren Carl Axel Sundling i Söderby.
20. Borgmästaren Jakob Gustav Pettersson i Södertälje.
21. Snickaren Sven Johan Karlsson i Nynäshamn.
22. Skomakaren Karl Johan Söderberg i Gillbo.

Stockholms läns norra valkrets.

23. Arbetaren Per Henning Sjöblom i Gribby.
24. Godsägaren Erik Gabriel Henrik Åkerlund i Norr-Järsö.
25. Stenhuggaren Karl Verner Karlsson i Vätö.

Uppsala län.

26. Arbetaren Karl August Olsson Borg i Harnäs.
27. Hans excellens herr statsministern Nils Edén.
28. Filosofie kandidaten Jonas Arthur Engberg i Uppsala.
29. Lantbrukaren Olof Alfred Berg i Staby.
30. Läraren Oscar Efraim Sjölander i Kungsängen.

Södermanlands läns norra valkrets.

31. Lantbrukaren Lars August Schill i Västermo.
32. Knivsmeden Evald Krispin Kropp i Eskilstuna.
33. Målarmästaren Johan Adolf Hellberg i Torshälla.

Södermanlands läns södra valkrets.

34. Materialförvaltaren Anders Johan Bärge i Katrineholm.
35. Lantbrukaren Gustaf Olsson i Ramsta.
36. Hemmansägaren Carl Johan Johansson i Uppmälby.
37. Läraren Algot Emanuel Jungnell i Katrineholm.

Östergötlands läns norra valkrets.

38. Redaktören Carl Sjögren i Motala.
39. Lantbrukaren Karl Emil Andersson i Eliantorp.
40. Lantbrukaren Erik Gustaf Johansson i Kullersta.
41. Lantbrukaren Carl Johan Johansson i Olstorp.

Norrköpings och Linköpings valkrets.

42. Disponenten Axel Ivar Swartling i Norrköping.
43. Redaktören Sven Persson i Norrköping.
44. Översten Carl Gustaf Valdemar Hammarskjöld i Linköping.

Östergötlands läns södra valkrets.

45. Redaktören Axel Julius A:son Sterne i Mjölby.
46. Lantbrukaren Karl Allan Westman i Brobygård.
47. Godsägaren friherre Axel Theodor Adelsvärd i Åtvidaberg.
48. Handelsföreståndaren Eric Josef Natanael Ericsson i Åtvidaberg.
49. Lantbrukaren David Hjalmar Pettersson i Bjälbo.

Jönköpings läns östra valkrets.

50. Lantbrukaren Carl Oscar Eriksson i Obergå.
51. Lantbrukaren Oscar Ludvig Carlström i Sävsjö.
52. Fabriksarbetaren Sven Peter Svanberg i Smålands Anneberg.
53. Lantbrukaren Johan August Jonsson i Hökhult.

Jönköpings läns västra valkrets.

54. Godsägaren Erik Räf i Attarp.
55. Grosshandlaren Felix Teodor Hamrin i Jönköping.
56. Snickaren Johan Erik Gereon Fast i Nässjö.
57. Fabriksarbetaren Carl Oskar Johansson i Huskvarna.
58. Lantbrukaren Per Bernhard Nilsson i Linnås.

Kronobergs läns östra valkrets.

59. Hemmansägaren Johan Gustaf Svensson i Betingetorp.
60. Glassliparen Axel Albert Lindqvist i Kosta.
61. Överläraren Frans Berggren i Växjö.
62. Hemmansägaren Nils Johan Martin Svensson i Kompersmåla.

Kronobergs läns västra valkrets.

63. Handlanden Elias Reinhold Eliasson i Markaryd.
64. Hemmansägaren Ernst Otto Magnusson i Tumhult.
65. Lokomotiveldaren Henning Vilhelm Leo i Älmhult.

Kalmar läns norra valkrets.

66. Lantbrukaren Karl Sigurd Anders Carlsson i Solberga.
67. Lokomotiveldaren Alfred Werner i Hultsfred.
68. Borgmästaren Axel Olof Rune i Västervik.
69. Predikanten Anders Viktor Isaksson i Västervik.

Kalmar läns södra valkrets.

70. Lantbrukaren Johannes David Norman i Läckeby.
71. Lantbrukaren Enoch Amandus Runefors i Ruskemåla.
72. Parkvaktmästaren Karl Ernst Magnusson i Kalmar.
73. Landskamreraren Axel Bökelund i Kalmar.
74. Lantbrukaren Pehr August Andersson i Knäppinge.

Gottlands län.

75. Lantbrukaren Karl Johan Laurentius Larsson i Bondarve.
76. Folkskolinspektören Elias Viktor Moberger i Visby.
77. Lantbrukaren Karl Reinhold Kahlström i Lilla Atlings.

Blekinge län.

78. Lantbrukaren John Jönsson i Boa.
79. Tidningsmannen Carl Vilhelm Carlsson i Karlskrona.
80. Fängelsedirektören Ulrik Leander i Karlskrona.
81. Borgmästaren Johan Otto Holmdahl i Karlskrona.
82. Tapetseraren Axel Hugo Hansson i Sölvesborg.
83. Lantbrukaren Ola Jeppsson i Vittskövle.

Kristianstads läns nordvästra valkrets.

84. Lantbrukaren Per Nilsson i Bonarp.
85. Bageriföreståndaren Lars Berggren i Ängelholm.

86. Lantbrukaren Sven Bengtsson i Norup.
87. Lantbrukaren John Erlansson i Främlinge.
88. Vagnskarlen Lars Anton Björklund i Hässleholm.

Kristianstads läns sydöstra valkrets.

89. Godsägaren, greve Raoul Gustaf Hamilton å Ovesholm.
90. Ombudsmannen Gustaf Nilsson i Kristianstad.
91. Lantbrukaren Sven Jönsson i Fridhill.
92. Lantbrukaren Sven Persson i Fritorp.

Malmöhus läns norra valkrets.

93. Lantbrukaren Olof Nilsson i Tånga.
94. Lantbrukaren Olof Olsson i Kullenbergstorp.
95. Gruvarbetaren Martin Vilhelm Holmström i Södra Vram.

Malmöhus läns mellersta valkrets.

96. Lantbrukaren Sven Linders i Nevitshög.
97. Lantbrukaren Johan Jönsson i Revinge.
98. Lantbrukaren Jöns Jönsson i Slätåker.
99. Redaktören Nils August Nilsson i Kabbarp.

Malmöhus läns södra valkrets.

100. Statsrådet och chefen för finansdepartementet Fredrik Wilhelm Thorsson.
101. Direktören Hans Andersson i Skivarp.
102. Filosofie kandidaten Per Edvin Sköld i Oxie.
103. Lantbrukaren Axel Pehrsson i Bramstorp.

Städerna Hälsingborg, Landskrona och Lund.

104. Folkskolläraren Ola Hansson Waldén i Landskrona.
105. Direktören Malte Sommelius i Hälsingborg.
106. Kontorsbiträdet Martin Christian Jensen i Lund.

Malmö stad.

107. Statsrådet och chefen för ecklesiastikdepartementet Klas Warner Rydén.
108. Grosshandlaren Nils Winkler i Malmö.
109. Järnvägskonduktören Carl Olof Nilsson Lovén i Malmö.
110. Tidningsmannen Johan Nilson i Malmö.

Hallands län.

111. Handlanden Anders Henriksson i Heberg.
112. Lantbrukaren Per Johan Persson i Tofta.
113. Landshövdingen Carl Fredrik Wilhelm Hederstierna i Halmstad.
114. Järnsvarvaren Carl Oskar Strid i Nyhem.
115. Lantbrukaren Anders Petter Elisson i Tvååker.
116. Lantbrukaren Anders Johansson i Hässlås.

Göteborgs och Bohus läns södra valkrets.

117. Lantbrukaren Bernhard Olsson i Kollungeröd.
118. Lantbrukaren Herman Andersson i Grimbo.
119. Skomakarmästaren Gustaf Vilhelm Hansson i Gårda.
120. Lantbrukaren Cornelius Olsson i Berg.
121. Fiskeriintendenten Karl Andreas Andersson i Fiskebäckskil.

Göteborgs och Bohus läns norra valkrets.

122. Lantbrukaren Oscar Nathanael Olsson i Broberg.
123. Lantbrukaren Oscar Osberg i Åseby.
124. Redaktören Axel Emil Ljungberg i Lysekil.
125. Borgmästaren Axel Ludvig Sundberg i Lysekil.

Göteborgs stad.

126. Folkskolläraren Emil Kristensson i Göteborg.
127. Grosshandlaren Olof Axel Edvard Lithander i Göteborg.
128. Redaktören Algot Åkesson Törnqvist i Göteborg.
129. Handlanden Eric Petter Waldemar Röing i Göteborg.
130. Lektorn Karl Anders Wilhelm Björck i Jönköping.
131. Sjökaptenen Alexander Thore i Göteborg.
132. Bageriarbetaren Algot Nathanael Sjöström i Göteborg.

Älvsborgs läns norra valkrets.

133. Komministern Harald Martin Hallén i Torskog.
134. Godsägaren Axel Wilhelm Teodor von Sneidern å Berg.
135. Lantbrukaren Arthur Wilhelm Gustafsson å Kasenberg.

Älvsborgs läns mellersta valkrets.

136. Bankdirektören Herman Carlson i Herrljunga.
137. Handlanden August Ludvig Johansson i Trollhättan.
138. Rektorn Karl Sanfrid Viktor Welin i Herrljunga.
139. Hemmansägaren August Danielsson i Magra.

Älvsborgs läns södra valkrets.

140. Direktören Axel Fredrik Vännersten i Borås.
141. Lantbrukaren Carl Edor Andersson i Knapasjö.
142. Muraren Sven Edvin Ljungkvist i Borås.
143. Godsägaren Gustaf Odqvist å Påtorp.
144. Lantbrukaren Karl Artur Ryberg i Lindås.

Skaraborgs läns norra valkrets.

145. Trädgårdsmästaren Karl Hilding Magnusson i Skövde.
146. Folkskolläraren Johan Wilhelm Billqvist i Skövde.
147. Lantbrukaren Carl Johansson i Gäre.
148. Hemmansägaren Per August Månsson i Backa.
149. Småbrukaren Karl Otto Wahlstedt i Sävared.

Skaraborgs läns södra valkrets.

150. Lantbrukaren Carl Persson i Stallerhult.
151. Lantbrukaren Karl Magnus Andersson i Milsmeden.
152. Lantbrukaren Gustaf Albert Johansson i Hallagården.
153. Stationskarlen Helge Karl Wilhelm Bäcklund i Falköping-Ranten.
154. Före detta redaktören Oscar Fredrik Bogren i Simonstorp.

Värmlands läns norra valkrets.

155. Arbetaren Johannes Hedström i Västra Skymnäs.
156. Lantbrukaren Alfred Persson i Björsholm.
157. Hemmansägaren Emil Andersson i Prästbol.

Värmlands läns östra valkrets.

158. Gjutmästaren Nils A:son Berg i Munkfors.
159. Lantbrukaren Carl Peter Jansson i Edsbäcken.
160. Folkskolläraren Nils Helger i Gåsborn.
161. Lantbrukaren Lars Gustaf Larsson i Ångebäck.

Värmlands läns västra valkrets.

162. Hemmansägaren Johan Petter Igel i Getebol.
163. Hemmansägaren Gustaf Flognfelt i Flogned.
164. Hemmansägaren Albert Mossberg i Blomma.
165. Lantbrukaren Nils Svensson i Långelanda.

Örebro läns norra valkrets.

166. Banvakten Anders Andersson i Råstock.
167. Statsrådet och chefen för lantförsvarsdepartementet Erik Agabus Nilson.
168. Egendomsägaren Anders Petter Gustafsson i Örebro.
169. Modellsnickaren Olof Nilsson i Örebro.
170. Lantbrukaren Karl August Sandberg i Torphälla.

Örebro läns södra valkrets.

171. Lantbrukaren Gustaf Adolf Eklund i Gällersta.
172. Handlanden Edvard Jansson Uddenberg i Karlskoga.
173. Godsägaren Petrus Ödström i Hammar.
174. Godsägaren Edvard Laurentius Maximus Hedin i Torp.

Västmanlands läns östra valkrets.

175. Tidningsmannen Victor Larsson i Västerås.
176. Hemmansägaren Johan August Ander i Hårsbäck.
177. Lantbrukaren Oskar Leonard Johansson i Grimle.

Västmanlands läns västra valkrets.

178. Handlanden Johan Albert Zander i Kolsva.
179. Maskinarbetaren Carl Johan Eriksson i Arboga.
180. Hemmansägaren Adolf Fredrik Jansson i Kungsör.

Kopparbergs läns östra valkrets.

- 181. Möbelsnickaren Carl Robert Jansson i Falun.
- 182. Lokomotiveldaren Axel Edvard Gylfe i Krylbo.
- 183. Hemmansägaren Carl Gustaf Olsson i Norhyttan.

Kopparbergs läns västra valkrets.

- 184. Järnarbetaren Johan Bernhard Eriksson i Grängesberg.
- 185. Gjutmästaren Lars Johan Hagman i Borlänge.
- 186. Hemmansägaren Fredrik Olssen Aarnseth i Malung.
- 187. Hemmansägaren Erik Gustaf Nilsson i Vibberbo.

Kopparbergs läns norra valkrets.

- 188. Sägverksdirektören Richard Olof Emanuel Eronn i Leksand.
- 189. Hemmansägaren Daniel Persson i Tällberg.
- 190. Folkskolläraren Hans Hansson i Farnäs.

Gästriklands valkrets.

- 191. Tidningsmannen Karl Fabian Månsson i Valbo.
- 192. Linjeförmannen Anders Johan Anderson i Gävle.
- 193. Hemmansägaren Olof Olsson i See.
- 194. Synaren Karl Johan Karlsson i Sandviken.

Hälsingslands södra valkrets.

- 195. Ombudsmannen August Vilhelm Sävström i Bollnäs.
- 196. Järnarbetaren Ernst Isidor Lindley i Söderhamn.
- 197. Hemmansägaren Jonas Nikolaus Svedberg i Flor.

Hälsinglands norra valkrets.

- 198. Handelsföreståndaren Olof Vilhelm Edbom i Ljusdal.
- 199. Hemmansägaren Jon Jonsson i Källeräng.
- 200. Hemmansägaren Per Norin i Norråsen.

Medelpads valkrets.

- 201. Arbetaren Verner Vilhelm Hedlund i Timrå.
- 202. Hemmansägaren Karl Robert Karlsson i Fjäl.
- 203. Hemmansägaren Per Jonas Edberg i Östernäset.
- 204. Redaktör Johan August Ingvarson i Sundsvall.

Ångermanlands södra valkrets.

- 205. Redaktören Ivar Teodor Vennerström i Sollefteå.
- 206. Hemmansägaren Petrus Anselm Lidström i Häxmo.
- 207. Agenten Carl Oscar Johansson i Sollefteå.
- 208. Folkskolläraren Sten Verner Willy Berglund i Forsed.

Angermanlands norra valkrets.

- 209. Hemmansägaren Per Emil Molin i Dombäcksmark.
- 210. Hemmansägaren Carl Jonas Öberg i Domsjö.
- 211. Hemmansägaren Petrus Bergström i Bäckland.

Jämtlands läns södra valkrets.

- 212. Tullvaktmästaren Christian Ericsson i Funäsdalen.
- 213. Hemmansägaren Ingebrikt Bergman i Tännäs.
- 214. Länsagronomen Per Samuel Hedlund i Östersund.

Jämtlands läns norra valkrets.

- 215. Hemmansägaren Johan Olofsson i Digernäs.
- 216. Hemmansägaren Nils Olof Olsson i Rösta.
- 217. Folkskolläraren Johan Vilhelm Daniel Viklund i Oviken.

Västerbottens läns södra valkrets.

- 218. Statsrådet och chefen för civildepartementet Per Axel Viktor Schotte.
- 219. Lantbrukaren Johan Rehn i Hissjö.
- 220. Folkskolläraren Werner Bäckström i Bjurholm.
- 221. Lantbrukaren Adolf Wiklund i Brattfors.

Västerbottens läns norra valkrets.

- 222. Redaktören Anton Wikström i Skellefteå.
- 223. Hemmansägaren Carl Viktor Lindmark i Drängsmark.
- 224. Lantbrukaren Olof Jonsson i Gumboda.

Norrbottens läns södra valkrets.

- 225. Förste bokhållaren Ernst August Hage i Luleå.
- 226. Hemmansägaren Nils Erik Nilsson i Äntnäs.
- 227. Hemmansägaren Adolf Linus Lundström i Långnäs.

Norrbottens läns norra valkrets.

- 228. Ombudsmannen Oscar Vilhelm Lövgren i Nyborg.
- 229. Hemmansägaren Per Albert Bäckman i Vassen.
- 230. Hemmansägaren Kristoffer Bergström i Högsön.

§ 4

Företogs upprop av kammarens ledamöter; och befunnos därvid följande ledamöter frånvarande, nämligen: herrar Branting, Edén, Persson i Stallerhult, Molin och Viklund i Oviken.

Herr ordföranden meddelade att från herrar Branting och Persson i Stallerhult inkommit läkarbetyg, utvisande att de på grund av sjukdom tillsvidare vore förhindrade att deltaga i riksdagsarbetet.

§ 5.

Herr ordföranden tillkännagav, att hans excellens herr statsministern *Edén* avvaktade budskap om avslutande av uppropet, varefter han ville infinna sig för att meddela kammaren Kungl. Maj:ts beslut angående talman och vice talman i kammaren, samt att ordföranden uppdragit åt herrar Strid och Osberg att underrätta hans excellens herr statsministern, att uppropet vore verkställt och kammaren redo att mottaga honom.

§ 6.

Hans excellens herr statsministern inträdde nu samt uppläste Kungl. Maj:ts öppna brev angående förordnande av talman och vice talman i denna kammare, enligt vilket förordnats till talman ledamoten av kammaren för Kopparbergs läns norra valkrets herr *Daniel Persson* i Tällberg och till vice talman ledamoten av kammaren för Stockholms stads första valkrets herr *August Herman Lindqvist*.

§ 7.

Älderspresidenten överlämnade ordförandeklubban till herr *talmannen*, varefter denne hälsade kammaren med följande tal:

Mina herrar. Härmed hälsar jag samtliga herrar ledamöter av denna kammare, både omvalda och nyvalda, hjärtligt välkomna.

Den riksdag, som i dag samlats, blir utan tvivel en mycket arbetstyngd riksdag på grund av den mångfald frågor av skiftande innebörd, som kommer att föreligga. Att arbetet måste utföras under ganska kritiska förhållanden är inte heller ägnat att underlätta det samma. Stora anspråk komma därför att ställas på envar av oss. Meningsbrytningar kunna väl inte heller undvikas. Men jag är dock viss därom, att denna kammare, trogen sina traditioner, skall låta överläggningarna präglas av det lugn och den saklighet, som från gamla tider varit så utmärkande för den svenska riksdagen.

Jag förutsätter således, att denna kammares ledamöter skola gå till fullgörandet av sina värv med den allvarligaste föresats att söka bidra till att varje förekommande fråga må lösas på det för vårt land och folk lyckligaste sätt.

Vad mig beträffar skulle jag icke vågat åtaga mig det ansvarsfulla och grannliga värv, som åvilar talmannen, om jag inte i tacksam hågkomst bevarade minnet av den välvilja och det överseende, som visats mig vid de tillfällen, då jag såsom vice talman lett denna kammares förhandlingar. Nu behöver jag i ännu högre grad denna välvilja och detta överseende, varför jag anhåller att få innesluta mig i eder välvilja och edert förtroende.

Må Gud allsmäktig hålla sin skyddande hand över oss och vårt älskade fosterland.

§ 8.

Herr talmannen föredrog ånyo det under § 3 här ovan intagna protokollet, och beslöt kammaren att, med godkännande av de däri omförmälda fullmakterna, lägga protokollet till handlingarna.

§ 9.

Kammaren beslöt att lägga Kungl. Maj:ts i § 6 omnämnda brev till handlingarna.

§ 10.

Föredrogos ånyo och lades till handlingarna de i § 4 omförmälda sjukbetygen för herrar Branting och Persson i Stallerhult.

§ 11.

Herr talmannen anmälde, att någon ansökning till sekreterarfattningen hos kammaren icke inkommit, och hemställde, huruvida kammaren behagade genast företaga val av sekreterare.

Denna hemställan bifölls av kammaren, varefter det sålunda beslutade valet företogs; och befanns efter valsedlarnas öppnande och uppräknings valet hava så utfallit, att till sekreterare utsetts notarien hos överståthållarämbetet, jur. och fil. kandidaten Per Cronvall med 188 eller alla avgivna röster.

Sekreteraren, som härefter på kallelse inställde sig, övertog, efter erhållen kännedom om valets utgång protokollsföringen.

Axel Rune.

Axel Sundberg.

§ 12.

På hemställan av herr talmannen beslöt kammaren att vid plenum torsdagen den 17 januari företaga val av tre ledamöter att deltaga i talmansöverläggningarna, två ledamöter att hava inseende över riksdagens kansli, åtta ledamöter att jämte herr talmannen tillsätta kammarrens kanslipersonal och vaktbetjäning samt tre ledamöter att handhava vården om kammarrens ekonomiska angelägenheter.

§ 13.

Till talarplatser för ledamöter, som kunde vilja därav begagna sig, anvisades på herr talmannens förslag de två för ändamålet anordnade, på vardera sidan om talmansbordet befintliga platserna.

§ 14.

Herr talmannen meddelade, att till kammarrens förfogande överlämnats ett antal inträdesbiljetter till rikssalen vid riksdagens öpp-

nande, och hemställde, att fördelning av dessa biljetter finge genom kammarens kansli ske efter slutet av kammarens sammanträde denna dag med iakttagande, att de för ledamöterna från Stockholms stad och vart och ett av rikets län avsedda biljetterna utlämnades till Stockholms stads och varje läns äldste närvarande representant, som sedermera finge ombesörja den vidare utdelningen.

• Detta förslag blev av kammaren bifallet.

§ 15.

Ordet lämnades härpå till herr vice talmannen, som yttrade:

Herr talman, mina herrar! Jag tillåter mig hemställa, att andra kammaren måtte besluta uppdraga åt herr talmannen att till den finska lantdagen på kammarens vägnar avlåta ett lyckönskningstelegram med en hälsning till det nya, fria Finland.

Denna hemställan bifölls av kammaren.

Härefter åtskildes kammarens ledamöter kl. 12,8 e. m.

In fidem
Per Cronvall.
